

СТАНОВИЩЕ

от проф. дмн **Иван Николов Ланджев**, Нов Български Университет

върху научните трудове за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност **професор**

по професионално направление **4. Природни науки, математика и информатика,**

4.6. Информатика и компютърни науки

обявен в **Държавен вестник бр. 23/19.03.2021 г.**

с кандидат **доц. д-р Георги Теохаров Тупаров**

I. Оценка за съответствие с минималните национални изисквания и изискванията на Нов български университет

В приложените материалите е включена справка за изпълнение на минималните изисквания от ЗРАСРБ и Наредбата за развитие на академичния състав в РБ. Приемам описаните в нея количествени данни, от които става ясно, че кандидатът не само изпълнява, но и далеч надхвърля минималните изисквания. Така например, в група Г. той представя 22 публикации, носещи 498 т. (при изисквани 200) или в група Д – 107 цитирания, носещи 856 точки (при изисквани 100). Много приятно впечатление прави това, че кандидатът не се придържа към налагащия се напоследък минималистичен стил да се представят точно толкова публикации, цитирания и доказателства за други дейности колкото се изискват от Правилника за прилагане на ЗРСРАБ.

Представените статии и цитирания не са използвани от кандидата в предишни процедури за придобиване на научната и образователна степен “доктор” и научното звание “доцент”, получени по стария ЗНЦНЗ.

II. Изследователска (творческа) дейност и резултати

1. Хабилизационният труд “Електронно обучение. Развитие и устойчивост на системи за е-обучение с отворен код” е в обем от 145 страници; списъкът на използваната литература включва 223 заглавия. Основният фокус на монографичния труд е поставен върху разработването на устойчиви разширения на системите за електронно обучение с отворен код. Темата е изключително актуална, особено в светлината на събитията от последните години.

Монографията е структурирана в четири глави. В глава 1 е направен анализ на съществуващите системи за електронно обучение. В глава 2 са разгледани от една страна развитието на електронното обучение в света и в България, а от друга – въздействието на развитието на уеб-технологиите върху електронното обучение. В глава 3 е направен анализ на възможностите за устойчиво развитие на функционалността на системите за електронно обучение и са предложени и няколко подхода за разработване на устойчиви разширения, както и реализации на такива системи. Глава 4 съдържа описание на няколко практически реализации. Монографията обобщава и систематизира дългогодишните изследвания на Георги Тупаров в областта на електронните системи за обучение и отзивите за нея са изключително положителни.

Изследванията, свързани с научните публикации могат да бъдат групирани тематично в няколко направления, всяко от които е актуално и важно за практиката. Те включват: (1) моделиране и разработване на устойчиви разширения на функционалностите на системи за електронно обучение с отворен код; (2) сравнителен анализ на различни среди за електронно обучение; (3) проблеми на игровизацията и създаването на образователни компютърни игри; (4) проблеми на мобилното обучение, касаещо създаването на системи за обучение в неустойчива комуникационна среда; (5) проблеми на развитието на електронното обучение в контекста на еволюцията на технологиите.

Приносите на кандидата в монографичния труд, както и в представените над двадесет публикации, могат да бъдат определени като научно-приложни.

2. Основните приноси в по-голямата част от публикациите са в областта на изследването, моделирането и разработването на разширения на системи за електронно обучение. Направен е анализ на такива системи и са посочени възможности за тяхното разширяване. По-нататък са изследвани възможности за използване на системите за електронно обучение за оценка на компетентности, възможности за интегриране на игрови елементи и обучителни игри в образователния процес и системите за електронно обучение. Въобще голяма група от статии се занимава с използването на игрови елементи в образователния процес или т.нар. игровизация. Малка група от статии, и това са очевидно работите с докторанта от Йемен, са посветени на т.нар. мобилно обучение или обучение в условията на неустойчива комуникационна среда.

Всички публикации, представени от кандидата, са индексирани във Web of Science, Scopus или IEEE Xplore. Тринадесет от представените статии са с SJR.

3. Кандидатът е приложил впечатляващ списък от 107 цитирания на негови научни трудове. Това показва, че научната му продукция е позната и добре приета в средите на изследователите, занимаващи се с електронни системи за обучение. Кандидатът е включил само цитирания, които са в издания индексирани в приетите от ЗРАСРБ международни бази данни: Web of Science, Scopus, IEEE Xplore.
4. Кандидатът е представил списък от девет национални и пет международни проекта, в които той е участвал в периода 2005-2021 г. като един от тях е действащ. Всички те са образователни проекти и се отнасят до различни страни на въвеждане на електронното обучение. Георги Тупаров е ръководител на един действащ проект, “Педагогически и технологични аспекти на компютърните образователни игри”, финансиран от ФНИ, участници в който са и двама студенти от НБУ.

По-голямата част от проектите са с националния фонд “Научни изследвания” и с Министерство на образованието и науката. Привлечените средства по проекти с негово участие възлизат на над 100 000 лв. (Бих желал да отбележа абсурдността на т. Е18 от таблиците.) Погледнато общо мога да заключа, че кандидатът дава доказателства за една достатъчна по обем проектна дейност.

Кандидатът има един докторант защитил докторска дисертация “Technological model for mobile learning in the Republic of Yemen” през 2017 г. в ЮЗУ.

III. Учебна и преподавателска дейност

Георги Тупаров има изключително активна преподавателска дейност, както в НБУ, така и преди 2016 г. в ЮЗУ. От лекциите, четени в НБУ бих отбелязал четенето на фундаментални курсове като “Разпределени бази данни”, който той води на английски в програма “Мрежови технологии”, “Бази-данни и SQL” в програма “Информатика” и “Информационни технологии”, “Моделиране с UML”, “Информационни системи клиент-сървър” в програми “Мрежови технологии” и “Информатика” и мн. др. Доц. Тупаров е изключително ангажиран и с четенето на лекции в магистърска програма “Софтуерни технологии в Интернет”. Като цяло натовареността му превишава многократно хорариума на преподавател в НБУ.

Доц. Тупаров е разработил подробни материали по три фундаментални учебни дисциплини: “Моделиране с UML”, “ИС клиент-сървър” и “Бази-данни и SQL”. Като допълнение към това доц. Тупаров участва изключително активно в ръководството на дипломни работи на студенти, писането на рецензии на дипломни работи, ръководство на студентски проекти, участие в журитата за защита на дипломни работи и комисии за държавни изпити.

В тази точка следва да се отбележи и работата му по писане на учебни помагала за началното и средното училище по информатика и информационни технологии. Това може да се разглежда и като работа за привличане на студенти в НБУ в информатичните специалности.

IV. Административна и обществена дейност

Доц. Тупаров е председател на Библиотечния съвет към Библиотеката на Нов Български Университет. Участвал е в обученията на Библиотеката на НБУ.

В периода 2016-2021 г. доц. Тупаров е участвал четиринадесет научни журитата, повечето от които (13) са в професионално направление 4.6 Информатика и компютърни науки. Доц. Тупаров е участвал като експерт и в редица работни групи в МОН за разработване на учебни програми по информатика в средното образование.

V. Лични впечатления от кандидата (ако има такива)

Познавам Георги Тупаров от около десет години. От 2016 г. сме колеги в департамент Информатика на НБУ. Впечатленията ми от професионализма и ангажираността му с работата на департамента са отлични. Може би тук е мястото да отбележа и задоволството си от много добре подготвените материали за конкурса.

VI. Мнения, препоръки и бележки по дейността и постиженията на кандидата

Въздържам се от мнения, препоръки и бележки, защото на това ниво в академичната йерархия едва ли е възможно да се формулират препоръки, които да са нови или изненадващи за кандидата. Стандартно се препоръчва публикуване в издания с висок импакт, но това зависи не на последно място и от тематиката в която е активен кандидатът.

Заклучение

Георги Тупаров е солиден специалист в областта на информатиката и по-специално в областта на електронните системи за обучение. През годините той е автор на значителна по обем научна продукция, която е оценена високо, у нас и в чужбина. Той е активно ангажиран с педагогическа дейност както в рамките НБУ, където е титуляр и автор на много курсове, ръководител на дипломни работи, участник в журита и изпитни комисии, така и в областта на средното образование като автор на много учебници по информационни технологии. В публикациите, представени за участие в конкурса няма установено по законния ред плагиатство.

С това кандидатът отговаря на всички изисквания на “Закона за развитие на академичния състав в РБ”, Правилника за прилагането му и Наредбата за развитието на академичния състав в НБУ. Гореизложеното ми дава основание да дам **положителна** оценка на кандидатурата на Георги Теохаров Тупаров и да препоръчам на Уважаемото Жури да допусне кандидата до избор за професор в област 4 “Природни науки, математика и информатика”, научно направление 4.6 “Информатика”.

София, 18.07.2021

Подпис .....